

Годишна цѣна за въ Цариградъ 7 сребарни петака, а за повѣн пастькадъ 8 петака, по морска и Дунавска поща 10 петака. Шест мѣсечно спомоществованіе иѣма. Пари-тъ напрѣд.

ГАЙДА.

Пари и писма ще ся испроваждат до Господина Д. Т. Бръкалова у Бал-Капан № 24, или до издателя П. Р. Славейков при Българ. Черква.

Писма неосвободени от поща, не сж прѣсти.

Сатирическій Вѣстникъ за свѣтяваніе на Българи-тъ.

Издавася на сѣки 15 дена.

Незнайми вече по кой лзик да говорим на нашитъ неплатници за да са разбержт и да ни платят ланскитъ за Гайдата вересии. За Бога, какво мислят тѣзи господиновци, или искат да етазат причина за възпиранието на Гайдата? Трѣба да им речем аферим за туй добро дѣло мислят на народѣт. От Ибраиля, от София, от Севлиево, от Букуреш, от Виенна, от Осман Пазар и от много йоще други мѣста не сме получили и до днес това що има да земами; да ли на мислят че е беглик нашата Гайда!! Нашият от Сопот настоятел ни са сѣрди, но ний на кого да са сѣрдим като и до днес йоще не сме получили паритъ, които казва че ни е испратил. Истяна, ний разбрахми че той ги платил, но защо тѣзи които сж ги зели не ги са йоще внесли? Таквиз Български родолюбия ще ни накарат невѣм да не помислями йоще веднѣж ни на сѣн Гайда да видим. И право, да истѣчем тѣз година, като сме вече зафанали и за догодина бе тѣжан да нж карат Българитъ да им тужками, не щем са нае. Умолявали пак най убѣдително и тѣз годишнитъ наши спомоществователи да побързат да внесат колкото по скоро спомоществованията си, защото имаме голѣмо притѣсненіе за пари.

Двѣтъ жеби.

В-едно благо живѣяли двѣ жеби,
Стана лѣто, стана суша, блатото са истреби;
В-него не остана вода ни за цѣр,
И жебитъ подскок подскок, в-онзи жар,
Трѣгнаха да търсят пак друго благо,
Дѣто да е от кѣм вода богато.
Наскочили дълбок един гиран пѣл с-вода,
И „ела, ела,“ пскрякова едната Кира жаба,
„На, виж, веда, сал да скочим трябва“.

Но другата примислила и, „бѣда, бѣда“
Рекла: „ами ако и тоз гиран прѣсѣхне;
Как ште излѣзем вън тогаз
Сѣс твойтъ ум не ходя аз
Той впоголѣма бѣда ще нѣ пѣхне.“

Който мисли на какво са рѣшава
Той не туря главата си у в-торба;
А когато и брата си свѣстява,
То и него избавува отъ бѣда.

Цариград, 8 Августа 1864.

— От новинитъ в-градъ-т ни най важни сж положителнитъ уж надѣжби за скорото в-Цариград завращаніе на Т. Т. П. П. заточеннитъ наши владици.

— Тѣз дѣнѣ нѣкои и други от нашитъ тука съотечественици ходиха един в-Бруса, и други в-Измит да посѣтят Т. Т. П. П. — Т. Т. П. П. са намират в-добро здравіе, и сѣкога въодушевявани от сѣщитъ чувства за благоустроеніето на Православната Черква, и за оздравейнето на черковнитъ правдини на Българскитъ народ, молитвуват му добър успѣх в-пѣтъ-т на истинната и прѣпорѣчат му за сѣкога непоколебима вѣрност и прѣданност към Императорското Правителство от което само трѣба да очакваме сѣко добро и полезно.

— По слѣдствие на распуситъ що стават слѣд испитанията, от външнитъ учители посѣтиха градѣт ни Г. И. Груев, и Г. Ковачев (Ловчанский Учитель).

— Доста Българчета ученици от II-то Медицинско училище, от Халки, от Куручешме и от другитъ училища в-столицата, според распуситъ що имат сички прѣз този мѣсец, гледами ги да са расхождат на горѣ на долу из Стамбул. Как жално че до нипѣ ни едно читалище не можихми да натѣкми да има дѣ да са събират тѣзи от нашитъ учени, които са тук намират и които извѣн идат, около тѣх шѣха да са събират и ученицитъ и можаха во много работи да са ползуют. Ами сега един с-един не можим да са видим. Гърцитъ има около дестина Братства и учени дружества да са съставили, Ерменцитъ также, Сега на скоро и Караманлитъ, които едвам ли сичкитъ могат на имат до 200 х. души, на-

празника си и тѣ читалище, съставиха си учено Дружество, а ний пусти милиони народ що бром, и са перим уж че еми нѣщо пак то нѣма никакви.

Главинѣтѣ ни събирания стават, кога паклямаи около Бал-Капан, и там на пѣтът при рѣзавието и рѣмженіето на кучетата и при викъ-т и исуваніето на хамалитѣ, правим нашитѣ засядания да разискваи въпроситѣ които нѣ интересуват, а ученицитѣ са скитат по къшетата на тѣзи знаменита червишарска академия, дѣто чуват и са учат на сичко друго освѣн това което е полезно за тѣх.

— Тѣз деніе стигна в-градъ-т ни прѣз Виенна и Доктор В. Караконовскій, който слѣд нѣкой ден ще замине за в-отечеството си Ловеч.

— Тука са намѣрва от нѣкой ден на сам и Н. М. Димитраки бей из Тулча. Драго ни е да виждаи в-столицата присѣствіето на тѣзи от нашитѣ съотечественници които правят почет на народното име.

— Поканиха са нашитѣ из Охрид съотечественници, които по търговскитѣ си работи са намѣрват постоянно тука в-столицата, да изберат из между си едного, който да присѣствува като постоянен член при редовнитѣ сѣий петѣк биваеми засядания на тукашната Българска община, в-метохъ-т сръбцу Българската Черква. Добрѣ би било до са поканиа пак и хлѣбарскитѣ еснаф и бахчеванитѣ, които сѣ повечето от Македонскитѣ страни, да си имат своитѣ членове в-тѣзи засядания, както имат и другитѣ цариградски еснафи. Прѣди бъркотията, която произведе прѣдишното движеніе към Унията, нашитѣ братия из Македония, които са намѣрваха тука, дѣйствуваха съгласно с-нас в-черковнитѣ въпрос, това движеніе нѣм распохъса, та йоще не можем да са съберем на куп. Гърцитѣ като по стари мастори от нас в-таквизи работи, не оставят ни едно сръдство да не употребят за да придобият тѣзи отчигарени от нас наши съотечественници; тѣ знаят да оцѣняват искренността и способността на Българитѣ в-правленіето на общественитѣ заведения, и за туй ги ласкаят та ги правят Епитропи и надзиратели на черквитѣ си, и тѣй ги присвояват и полека-лека ги разбългарят. Ний знайми тука 2-3 Гръцки махаленски черкви, дѣто имат за Епитропи Българи, които и по това само сѣ дѣлят от нас, защото гърцитѣ показват довѣрие към тѣх, и ги почитат, а за нас мислят че ги прѣзираи.

— До колкото можихми да удирим, по прѣдната недѣля само станали три сватби, в-които ний загубваи трима Българи. Оженени за Геркини нашитѣ съотечественници, като че са удават в-бездѣлното море на Гръцизма и стават вече загубени за нас. Колко таквизи примѣри имаи днес днес прѣд очи !! А колко пак Българи има да сѣ потѣпнали и ступили тѣзи пуститѣ Цариградски Геркини от 1000 години на сам!!!!

— Затворенитѣ от Видин тѣз деніе биха прѣмѣстени

от прѣдишната си тъмница в-едно по спокойно мѣсто, и това ни дава надежда че слѣд истизаипето на работата им ще получат пѣлна свобода.

— Слух са раздаде тука че с-Негова милост Доктор Вича, бившият едно врѣме прѣдставител на Прѣславската Епархия, си случило нѣколко си нещастіе во Видин, за-тваряли го уж и го вървали за в Кюстендже. Не знайми до колко сѣ истинни тѣзи слухове, но като са научим положително за това как е станало ще извѣстим на читателитѣ си.

— Печата са един годишен Календар, който показва и по главинѣтѣ народни празници от Българскитѣ светци, според както са били приети в-Българската Черква прѣди подчиненіето и под Гръцката.

Прочитаи во Византис:

— „Миналата сѣбота (1 Август) Н. В. Вселенскитѣ Патриарх, Блаженитѣшитѣ Патриарси Александрийскій, Антиохийскій и Ерусалимски, както и Ч. Архиепископъ-т Синайскій ходиха на лѣтната къща на Н. Вис. Али Паша и му подадоха нѣкое писмено изложее, което са от-носи за мѣнастирскитѣ въпрос.”

„ Н. Вс. Вселеоскитѣ Патриарх бѣше отишел при Министрът прѣди другитѣ Патриарси, и имѣ разговор с-Н. Ви. за други важни народни въпроси, които са отнасят до Вселенскитѣ прѣстол. ”

Ето кога са е подало изложението на Гръцкитѣ събрания за Българскитѣ въпрос.

Увѣрват йоще че Н. Вс. подал на Н. Ви. Али Паша и расписѣт на черковнитѣ дълг по Епархиитѣ, изработен от Смѣсеният Съвѣт, и го молил да земе И-то Правителство на себе си да събере това количество в-раз-тоянніето на 2 години, и според както са събират паритѣ да са дават на Патриархията за да си плаща дълговетѣ. Този распис е направен по написанието на вѣнчилата в-Епархиитѣ, които направи сега на послѣдѣк патриархията чрѣз владичитѣ си. Казват че по размѣганието което на-правил Смѣсеният Съвѣт надало са за този дълг по 18 гр. на вѣнчило.

Търново. — Освѣн общитѣ училища и общитѣ учители тука има и двѣ три частни училища а частни учители с-кола да ги товариш, хем не таквиз какви да е, ами се окумуши, учени, философи и таквиз даже с-по-дѣв глави ако нѣма то не е нищо. За туй обявяваи ако трѣбат за нѣйдѣ даскали таквизи, нека са отнесѣт до Н-во Мудрословесие Високоучениитѣ даскал Обрѣшко, с-философската глава и с-ибришменитѣ, (да прошавате събръх щѣх да пиша с-обширният) ум и той ще им спроводи такамайде, ако щѣт и с-училищата наедно биле.....

Търновското митрополи. — Час подир пла-диѣ, има два сахата как съм тука та чакам, Дѣдо Влади-ка се спн. Граматикъ-т са наспа и слѣзе в-градината

без да са обърне да ма види и да ма попита защо съм дошел. Една млада жена излезе малко подир него там от към одаята му и не видях да влезе та са загуби. Други никой са не вижда, митрополи като пусто.

Испуших една, две, три цигари. Умръзна ми вече да чакам, сторих намърение да си тръгна. Никаква работа не можих да свърша. Ще ма питаш, каква работа имам с-Митрополи? Има да подписвам едно завъщание и чорбаджиите ми казаха да дода да са моля на дъда владика да го подпише че без негова подпис не можало да бъде здраво.

Ша си тръгнувам. Ето младата жена която бях видял вѣсти са пак. Иде към мене. Дойде. Ти е една от моите познаници. (дѣто искаше едно време да ми стане на сила сѣдѣ, ама то друга приказка.) Свих нова цигарка, тя ми донесе огън, сѣдна до мене и отворих ми *лафовест*.

— Какво прави Владиката?

— Спи като Бебер.

Къдѣ отиде Граматикѣ-т?

— Сърдит е на мене и отиде да си зема *ажът* в-градината.

Ти какво правиш тука?

— Търся си хлѣбѣ-т.

Ами намѣрваш ли го?

— Ех, *олдукчас*.

Какво правиш; на каква работа са намѣрваш?

— Шетам на Граматикото.

Какво му шеташ?

— Намѣрвам са за нуждата му, да му правя *ятакът*, да му нося вода да му мия краката и да му държа огледалото, както трѣба, кога са бръсне.

Какво ти плашат?

— 50 гроша на мѣсца.

Ами защо ти е сърдит Граматикѣ-т?

— Защото е мангуфин. Вчера като стана владиката, дяконите не знам какъ бѣха отишли та ги немаше, аз отидох да му поля да са омие. Владиката като си нажюли очите с-сапун не виждаше да да сложи сапуна и го тури въ прѣстолката ми, Граматикото горкото гледало и сега навирило нос. Споци са са карали с-владиката що са не биха.

Ами какво прави сега в-градината Граматикѣ-т?

— Иди ако щеш там и ще го намѣриш, сѣднал под орѣхѣ-т, дѣто е заровен удавникѣ-т владика, на инат на мене да гледа с-пусулата насрѣща ветите силибовници, как са расхождат по фустичи срѣщу него.

И други много йоме Митрополски скандалѣозни секрети ми разказа мойта познаница за Рисанда и за Димитро чибукчиата и за..... ама ги оставям жалящѣ дѣвственният вкуе (?) на нѣкои от читателите ви.

Видин. — Патѣт който е фанал честитиет наш управител да прѣсѣдѣва злоупотрѣбенята скоро ще го до-

веде до откритието на баш-злоупотрѣбителите. Наш дѣдо Владика не знам какво зе да подуша и го несвърта вече во Видин. Той обикаля селата и както са научавами подлѣгвал селените да ударят подписи и печати на бѣла книга, но не сполучил. Другиет гъзлюклии фанариотин и той му са нѣщо поразваило кефѣт, не са вижда твърде като прѣди и дѣто го търсиш и дѣто не; нито са забѣлѣжва у него онѣзи безочлива и злобна радост, която показваше той при страданията на нашиет. Не забравен спомен ще си остави в-сърцата на нашиет граждани Н-во Прѣвосходителство новиет наш Губернатор, ако подѣйствува да отрве народѣт от тѣзи двамата фенерски изедници, които са толкози хора изѣли

Троян. — Ако има нѣидѣ да са станали какъ чорбаджиите да дойдат тука в-Троян да си земат колкото им трѣбат; защото тука ги е тѣй напорил Господ, щото да замахнеш на псе ще халосаш чорбалжия в-главата. Наш тѣ хора ги е фанала чорбаджи-манпята тѣй що сѣкий иска да бѣде прѣден за сѣка работа, сѣкий иска да управлява селото, и блазе на наше село от чорбаджийските управи! Училището ни ако не е останало от дѣда Адама, не можем каза че е подир потопѣ-т правено, защото е толкоз вето че е страшно да не затисне нѣкога и даскала и граматичите; за туй и тѣ непристъпват твърде около него. Едно време са чуваше нам какво таквоз четво *Именителни, Датели, а сега освѣи Помилуй мя Боже и очисти беззаконие мое*, друго не са чуе. Може да са чуди нѣкой как тѣй като Троян едно село от 3,000 къщи с-махалите да немай йоме барим едно взаимно училище, но то не е за чудо. Дѣто пѣят много петли там късно сѣмнува, а дѣто сѣдят много чорбаджии там никога добре наредено училище са не вижда. Има и друго. Нашиет Просвѣтителни Игумени и духовници от мѣнастирѣ-т непрѣстанно проповѣдуват че не трѣба много учение, защото, от учението става ли хората еретици и безбожници. Господ добър ум!

Мѣнастир троенский. — Срам ма е Господине, като ви съобщавам работни срамотни за тукашното духовно братство, ама не са за търпение вече разблудните работи, кои-то вършат наши-тѣ мѣнастирски старѣи. Тѣ сякат, клетите, че никой ги не знае, а не мислят за тежката съблазън която тѣхните работи раждат между народѣт. Сякам че е дѣло спасително, ако публичното изобличение на работите им послужи за поправянето им, или ако на това не послужи, то не ще бѣде сякам безполезно ако би да свѣсти барим народѣт да разпознават истинните духовни лица, от тѣзи дѣто са таквиз лицемерни развратители, и да почитат достойните за почет, а да прѣзират достойните за прѣзрение.

Като сѣмнува сутрин тримата първи старѣи и съборни старци от мѣнастиря, дѣдо Хаджи Иоанкиа, Хаджи Филотея и духовник Серафим уважат махлите на около.

Дѣдо Хаджи Иоаникия отива при булката Димитрица и сѣда да си посрѣбне уж мѣничко, пак по мѣничко по мѣничко, та като рече да стане пада на прага и си избива главата и си избива ако има нѣкой зѣб да е останал йоще в-главата му. От там го дигат двѣ булки като на тарга и го довлечат та го остават край рѣката; а от мѣнастиря ако ратантъ си имат работа, и немогат да идат с-колата да го земат, проваждат нѣкои от братията та го донасят полумъртав на общинтъ носила. Дѣдо Иоаникия е първи старѣя и свѣтъник мѣнастирски, той е стар калугер ама йоще не са е научил да са кръсти хубаво. Нему му зафалат че има сладък язык и са докарва добръ с-хората; а неговътъ сладък язык не са състои в-друго, освѣн да вика, на тѣзи които го черпят ала сам пиле, и на тѣзи които не рачат да го черпят, вика: *да си проклет от 318 Свети отци!*

Дѣдо Филотея отхажда при Господжя Райка, и ако е постен-ден тя му вари лещица, а прас-лучец с-масамце, ако ли е благ-ден а то му вари пилеце на сюющ, защото го много варди да не му са повреди нѣщо стомахъ-т и тогаз са забавя да доди на скоро да сѣднат двамца да си похаднат.

Духовник Серафим отхажда у хубава Еленка. И от врагника йоще ще и каже: добрутро ти Иленке! — Дал ми ти Господ добро, и добръ ми си дошел, дѣдо духовниче. Дѣ да сѣдна Еленке? ще да рече дѣдо духовник. Аз съм ти дѣдо послала, ще каже хубава Еленка. Че сѣда дѣдо духовник, пак проважда за винце, а Еленка стои права и му залива, (защото табят сайбия е дѣдо духовник) чак като са по подпие, тогаз Иленка ще фане да го бани и да са гриже уж за мезе', тогаз чак дѣдо духовник ще са отпусни ще фане да са зевзеклендисва че тя му е най сладкото мезе, ще фане да пѣе:

„Мари невѣсто Иленко,
Послушни си бечки чоибер
Да ти не гледам лицето
Че ми покупиѣ сърцето.
Рѣкох ти пак ще ти режъ:
Я си по спусни полити
Да ти не гледам краката
Че ми са стои снагата“

И тѣй дѣдо Духовник ще попѣва и ще попива, а Еленка ще залива и ще са подсмива, ще са свѣрше виното, ще пратят кака Мария за друго, подир ще я пратят да види Хаджи Филотея отасал ли си е да си идат че са мѣлна. Подир ще са прощават и ще пѣе пак дѣдо духовник

„Оставай с-богом прощавай
Елено гора зелена“

Еленка ще го отпраща и тихом ще му отвраща,

„Иди си с-богом поиди

И утрѣ дѣдо пак доиди.“

Такази е, Господине Гайдакторе, токо кажи съкидо-

нийт живот на нашитѣ старци и управители мѣнастирски. А какви йоще гнусни и безчинни работи слѣдват кога са случи да има мѣнастирът гости; по добръ да не казвам. Владиката който е уж надзирател на калугеритѣ надзирва ги колкото да му прашат престѣрба, млади агѣнца, и да му прават сватовщината да го познават за владика и да му дават нари. Епипротитѣ и тѣ не довиждат на калугеритѣ кусуритѣ, за да не довиждат тѣ пак друго. И тѣй голѣмиѣт този и чувовен мѣнастир, който можеше сам едно духовно училище да поддържа, доходитѣ му са пилѣят, и не служи за друго освѣн за разврат на околнитѣ махли, а пай много на тѣй реченината от калугеритѣ махала **ШЕКЕРЛИ МИЛЕНЧА**.

Голѣмо Конарие или Кору-Кюй. (Татар-Пазарджиско). Наше село иде на Запад от Пловдив 4: часа расстояние, има до 350: къщи, и то е най богато по плодородието на земята си с-хубави жита и скотове. Тука жителите от 5-6: години сѣ са събудили, и искат да въведат въ училището си един учител който да изверже часословѣт и псалтирът, и да прѣдава Землеописание, всеобща история, граматика и друг. Но при тия доброжелатели, има и нѣкой които прѣпятствуват на това, и дали такъв един слух между проститѣ народ чи било сегашното учение дяволско; и то да речеш че е от нѣкои прости чловѣци не, ами от окумушитѣ уж от двамината им свещеницы. Единътъ е поп Станчу, той е останал от старитѣ еничари, главата му и брадата му сѣ вече бѣли като сѣлѣ, а умът му да видиш да та фане бѣг, он знай само начинки да рѣже, а за други работи дащи Господ. И пак има такъв един обичай, като излѣзе вечер или сутрина от черкова, отадя на сяда на една механа, та привиква сѣкого одного който мине из пѣтът да му дава благословѣя, за 5: пары ракия една евлогія. А пак содружничѣт му младитѣ поп Теодор, он е нѣщо си учен, учил е бѣлгарска и славенска граматика, а пак е той най голѣмиѣт гонител на сегашното учение, и недава да са въ веде в-училището нѣкой по достоин учител, за да не раскаже на народѣт тѣхнитѣ боззаконны дѣла.

Тука на тия попове им до казали попадинитѣ празници, да ги раскажат по народѣт за да ги празнува и ето кои сѣ:

Кога влезне марта, празнуват Мартини събутѣ, подир въскресение на Оомината неделя празнуват Размѣтват понеделник; и пак на априлия на 24. празнуват Света Ранополия. От гория старна на селото, на Запад, има едно сухо дърво, там ходят сяка година да му колит корбан да не да са подмлади, но то са не подмладва барем шума да искара! И пак на мая 21: както празнуват на сѣкѣдѣ св. Костантина и Елена, а тия ги не празнуват така, но сѣ ги раздѣлили, на 21: св. Костадина, а на 22: празнуват св. Елена. Така и

великитѣ четвъртаци, и нѣх от воскресение по вѣче ги чуват. За това казват от селенитѣ нѣкой че им казвали поховитѣ, да не ходят по кѣра с-кола или със друго мѣщо да работят, през мартинитѣ сѣбути и прѣз великитѣ четвъртаци и на размѣтнатитѣ пондѣлник; защото както тропат на колата козелетата така щя да тропа и градът, а пак за св. Елена казват че носяла в-прѣстолката си град, и очуквала оногова който нея празнува на 22: ден, подобно и за св. Ранополия, (храни нападения?) било харно да си заколи всѣкой на кѣщата по един курбан, па да дадат кожата и плешката на попът, та тогава щя да храни господ изобилно оная кѣща. О свѣщенници! да ли не ще давате отвѣт на правосѣднаго бога, за този невинен прост народ, като така искате да го държите коще в-невѣжество? помислете че ще давате!

Шипка. — Умолявам ви Господине да извѣстите прѣз Гайдата на тѣзи пѣтници, които са случи да минат прѣз Шипка, и останат да прѣношуват срѣщу празник, сутринта до си заминуват на пѣтът да не сторят да идат да са черкуват, защото тукашнитѣ чорбаджии имат един много лош обичай, че които си намѣрят глупави да идат на черква, там ги ловят и ги карат на конака да ги запираат за пари и жени, и мѣжѣ размѣсом, който не иска главоболне не му трѣба да ходи на Шипка в-черква.

Едно мѣсто (в-България). Тука тѣз денѣе имахмѣ испитанія. Ученицитѣ които не сколасаха да побѣгнат испитваха ги, но как ги испитваха? На какво ги испитваха? Съвѣд един както му скивнеше тѣй испитване, и за каквото са осѣташе за него питаше. Случаваше са щото и по двама и по трима испитовачи в-едно време испитваха двама трима от ученицитѣ. Видѣх мнозина които, според както ги знам аз, и аз-буки не знаят, но и тѣ искарваха ученици да испитват. Разбирай какво славно испитаніе стана в-нашият славен град.

Сливен. — Едно писмо от Сливен окаява гражданитѣ Сливненци че за нищо и никаква работа нemoжили да са споразумѣят, и тѣй са посѣяло раздор между тѣх. В-цѣл Сливен не са намѣбрило челѣк достоин за Санджак-Емини, ами станало прѣдпочтеніе на един бивший касанин Евреин, и то не за друго, но защото имал хубава ракиица и обичал да черпе. Нам ни е много мѣчно да вѣрваме таквиз слухове, но гарванът на празно не граче, се трѣба да има нѣщо, което не ни е никак позволено да чуваме за един хора, толкоз похвални за родолюбіето си, каквото сѣ Сливненци.

Мустафа-Паша (пазанка в-Едренско) — Едренското Гръцко са удавало в-Марица и градът заяквал в-Българщината, писахмѣ ний за Мустафа-Паша в-21 брой на Гайдата от миналата Година. Днес има йоще повече нѣщо да кажем. Почтениитѣ и родолюбивитѣ

Мустафа-Пашалийски Граждане, са твърдо рѣшили да прѣкъснат сношенията с-Гръцкитѣ Едренски владика и да му недават ни една пара от Градът да земе доклѣ не са рѣши Черковнитѣ ни въпрос. Нѣма какво да кажем на туй рѣшеніе осѣви да позахвалями на добритѣ чувства на Тукашнитѣ наши Съотечественици, и да посочим мѣката тая община, за примѣр на много други и по голѣми по България общини които продължават и до днес да хромат прѣд Ваала.

Тулча. — За наша Тулча неше питаніе. Сега сичко трѣгна в-ред. Прикаснаха са онези горещи и дълги омрази и ненависти помежду гражданитѣ, като си замѣниха с-съгласнето и любовтѣ. Също и училищата са малко наредиха и са нареждат от ден на ден. Имаме прѣсни учители. Тѣ съчиняват слова из ум, било за свадби, било за умрѣло и казват се из уст. Но нека да не са вторачае твърдѣ в-тѣх казвахте в-един от броеветѣ си за да не ги урочасае. Испитаніята станаха на 12 сего и са продължаваха цѣла недѣля. Отговоритѣ въобще бѣха удовлетворителни, спроти кѣсното събужданіе на гражданитѣ за довеждане на главен учител и малкото остана врѣме до годишнитѣ испитанія. Между езицитѣ, които са прѣдават в-тукашното училище е смѣстен и Гръцкитѣ! От който и даваха испитаніе. Аз не са надѣвам на Тулчанци да са стоели толкоз невнимателни на думитѣ, които и тритѣ на вѣстника изказаха за непотрѣбност-та на Гръцкитѣ език.

Гледами че за голѣма съблазн на нѣкои села служе сношението на нѣкои Тръвненски попове със Силистренскитѣ фанариотин. Жално наистина да са намѣрват между Българитѣ таквиз изроди, а йоще и попове! като да не им са доста благословнитѣ на Търновскитѣ фанариотин Григора, ами са досегнали чак до тѣдѣз да търсят по тлѣсты благословия и от нашего Диванисия. Напрасно са труди народът ни да са откъсни от Гръцитѣ, когато самитѣ свѣщенници са подвират под опашкитѣ им и ги поддържат.

Енидже-Вардар (Македония, Воденска Епархия) — слава Богу шо се отвори на Енидже училище да си пѣме по Български и да си служиме на църквата по езикот ни. . . .

Воденякнут владика Кир Никодимос ного са мѣчи да не оцава да си пѣме по български, ама се напрасно му испадна; мѣж като видѣ пнатут нему се чини и толко цѣрно му са видѣ Енидже, сега има шес мѣсеци шо не дойде, и му писа на пѣтропот му поп Щатко саклариос, кой сака за да даде владичинна, нека даде, кой неки даде нека шон за назут, и толко му е мѣчно и гърдо за български оти пѣме. От Енидже като бѣгаше да не чуе по бугарски та седише на Водин без гайле, и там фати до го файке форизмот оти бѣ фoресувал кой пѣе по български. Оти и там Воденци като

се нагласиха няколко отиде на Св. Гора на Илendar манастир си земаха на вака едно поп Български за духовник да биде на Водин, и му се молна на Кир Никодимос да го ошавя попут да служи по Български. Събак мани найде он, и като видѣ оти нема файда, му даде изин и фатия да си служат по Бугарски. От тая болнотия шо бѣгаше Кир Никодимос му дойде на главата, и сега се издиза от сърце.

Битоля. — Знаят нашитѣ читатели че в-Битоля Българитѣ си направиха една нова черква св. Недѣля, дѣто ся трудяха да введѣт богослужението по Български, но сръбшаха голѣми прѣчки от страна на фанариотина Венедикта. Сега като той отишел во Виенна да са цѣри от нѣкаква си болѣст, Българитѣ са осмѣлили и ввели да са чете по български в-реченната черква. Но зетѣт и намѣстникѣт владиков, челебията или феслията деспотия, нагласява нѣколко чапкъни Кучи-власи и Гръкомани та влѣгват в-черква и когато Българският пѣвец запѣл Славословие, тѣ са впушат връх него да го бият и да го испѣдат из черква. Това нѣщо е станало вече давия между Гърци и Българи и са разгледва прѣд мѣстинѣт царскѣ мезлич.

Шлоенц. (Влашко) — Като видѣх да споменувате в-почтениитѣ ваш лист за Българитѣ по влашко, вѣзнамѣрих да ви кажа нѣщо и за този Град, дѣто е населен комай само от Българи. Като им казва нѣкой че е прилично да имат и тѣ едно Българско училище каквото на Ибраила и на Гюргево, а то по старитѣ са отвиват; ех ний остарѣхми вече и са изработихми до сега тѣй било и от сега тѣй да бѣде; или ех, да има готови пари да направим а то не че пари нѣмат, ами не са научени да дават. Ако кажеш на младитѣ, тѣ казват: ех, какво ни-й! денѣ по малко работа, а вечер бастончито в-ръжка и хайде там . . . Тука нѣма като в-турско владици да гонят науката и учителитѣ, тука веднѣж само да са зафани работата. Но кой да я зафани?!!

Дяволѣт на сгледа.

I.

Дѣн земя долу в-пѣкълѣт, добрѣнце бѣше под-кладен катранѣт, та бѣше свѣтнало от край в край мрачното и тъмното царство Веедзевулово. Дяволитѣ бѣха прѣмѣнени като на сватба, а че бѣха и весели като свадбари.

Срѣд ада, на едни широки и салтанатлия нагиздени миндерлицы, сѣдѣше самси Сатана и пушаше тютюн из едни дълѣк според боя му чибук; на според с-него стоеше постарият му син и си правеше цигарка; отдѣсно и отдѣво стояха неговитѣ синодикери или велможеритѣ му, и на сичкитѣ зѣбитѣ бѣха на вѣи защото ис-

каха да са покажат че стоят с-засмѣни лица прѣд Негово Тѣмнѣйшество.

Поедно врѣме Сатана избузи страни и пухна та испухтѣ цѣл облак тютюнев дим, изгледа сички наред и опули очи пай подир на сина си. Сичкитѣ велможѣ бѣха зинали да чуят какво ще каже Негова Мрачност.

Сынко, зафана Сатана, ти има да извършиш една мѣчна работа; тебе ще та искарѣми да имаш расправа с-хората от онзи бѣлий свѣт, а тѣ сега вече сѣ не-сравнено много по умни и по хитри от каквито бѣха когато ги подлѣгвахми та ги учяхми ний на беззаконии. Тѣ са разбрали и познали вече чи ний им влѣзвами под кожата да ги разигравами както си щем, и види са да са турили на умѣси да нѣ неоставят вече да си играйми с-тѣхтѣ, има даже нѣкои от тѣх, които сѣ са подѣрѣли да ни обѣрѣжѣт кюлафѣт наопаки и да продават дяволи на нас старитѣ дяволи. За туй ти трѣба да влѣзеш помежду им, да са сблѣжиш със-тѣх да съпикасаш, сичкитѣ тѣхни слабости, кусури, да изучиш сичкитѣ им хитрувания, и прѣз тоз пѣт само ще сполучиш дѣто да можеш да са расправаш с-тѣх. Тѣз деиѣе ше та проведѣ горѣ на земята да ми я сгледаш най добрѣ . . . Гледай да са докараш тѣй щото, врѣмето което ще употрѣбиш на сгледѣване да не отиде напусто. Аз ша накарам да ти дадат колкото пари ше ти трѣбат, защото на онзи свѣт горѣ паритѣ сѣ дѣто вършат сичкото. Ама и салт пари пак несвършат тѣзи работа. Ти трѣба да са приструваш на кѣкѣвто та иска врѣмето, на хаджия и на айнаджия, и на сѣкаква една гидия, лицемѣр, пустосвет и пак на такѣв простосердечен и невинен да са прѣсгруваш, щото да не мога ни аз бащати да та позная че си мой син и дяволуваши. Аз знам че отколѣ ти са е пукнало пердето, и нѣмаш никакѣв срам, ама сега тѣй го изисква работата, научиса и, чер както си, да са червиш от срам, уж какво е туй, че сега прѣз пѣт правиш грѣх само тѣй може, сынко, да измаиш свѣтѣт.

С-тѣз дума дѣдо Сатана свърши наставлението си и сълзи потекоха из очитѣ му. Син му с-дълбоко почитайѣе му падуна рѣка и са поразчили малко като да заплаче; на сичкитѣ придворни на Сатана им дожелѣ и тѣм при тѣзи патетическа сѣѣна.

На другитѣ ден, младитѣ дявол зе от хазната на пѣкълѣт 1,000,000 гр. калпави пари и испѣкѣх горѣ на земята, тебдил.

Сгледата си зафана той отъ онуй мѣсто на земята, което е най знаменито по дяволи тѣ си и е в-много отношения най замечателното от сичкитѣ зѣвѣни нам мѣста. Околнитѣ жители на туй мѣсто наричат го *ломо мѣсто* или *фенаер*, но туземцитѣ, които са гордят най много с-свѣтлата порода на происхождението си, наричат мѣстото си *Свѣтнер*.

В-Свѣтнер дошел той даѣ на свършеніето на Декемвриа и кондисал в-чутовното селеніе Чер-Котел.

Тоз час прсважда за ласкала си Душегубова и с-него наедно направи нѣколко визити, и тѣй придобива необходимото за себе си познайство. Не ще казваніе, че из между първитѣ, които са удостоиха на неговото посѣщеніе, бѣха Челниязт Поплювков и прислужницата Живодедова; чрез тѣх той стана ближен приятел на много други Челници и Четници и прислужници слушници. В-единѣ ден отгорѣ той доби сърцата на сички мажжки и женски селители на туй селеніе. Знаино че тѣ сѣдни хора които твърдѣ лесно одушват миризмата на лиритѣ, и като подушиха милионѣт, макар от пѣкълѣт да бѣше излѣзѣл, тѣ го зеха на обсада от сѣка една страна, но чудно е че на нашиѣт чер дявол много му ареса този бѣл свѣт а най много му аресаха жителитѣ на Чер-Котел.

III

Първи Януария 1864 год. нашиѣт Сатаниди прави и той сурваки, каквото храни Боже сички не Сатанидевици

Сутрината, когато еще той спѣше, обтегнат щото си му е длѣж на мекопосланата карйола, прустѣ-т за гоститѣ бѣше тишма пѣлен с-сѣкакви женски и мажжки гости, които бѣха подрали да додѣт да го сурвакисат, да му честитят новата година и да му пожелаят сичкиѣ добрини, които им са ще повече само тѣ да ги имат.

Сахата по двата, младиѣт Сатаниди са стбужда, смѣква са от карйолата, навлича шеревитѣ халат, обува писанитѣ чехли и зел да солацара из одаята. Читателитѣ да не чакат да чуят нѣщо дяволско в-поведеніето на нашиѣт адскіи герой, той като са прѣобразил на челѣк, та гледал и досуш да са стбобрази на челѣшкиѣт живот; за туй не само в-челѣшкии образ са показал, но и от челѣшкии слабости не останал исклучен; тѣй що колкото и да му зарѣчал баща му да са смирява, не можил да не почувствува гордост, като осѣтил колко калабалѣк го чака от татак за да му честити новата година, за туй са и понадух малко и зел да си провлича краката за да са чува солацараніето му. Най подир той подрѣнкалѣ звѣнчесто.

(Слѣди).

Челебновата челебиѣчица.

Имало еднио врѣме, че токо кажи че го има и в-туй врѣме, едни чорбаджибашия. От дѣ-й и от кѣдѣ-й оставяни на читателитѣ да го налучкат. Ний можеше да кажем до толкоз, че името му зафашта от М., ама чунки от М. зафашат много имена за да не сблазним чи-

тателитѣ си, то ще прѣскочим името му и, грѣкорѣт му биле нема да подмѣтаи, ше кажем само че на името му опакката свърши на *аки* и това е доста сякаи да покаже на нашиѣт читатели че Негова Милост е от благородитѣшата *мишия вѣра*, велик челебия и от челебиѣско колѣно. При слабата памет шо имаме за да запамтяи генеалогията на таквиз челебии ние бихми малко знаили да кажем нѣщо за почитенитѣт родител на този почитенитѣш челебия, но славнитѣт негови дѣла сѣ извадени от тъмнатата на забвеніето, и в-мѣстното сѣ доваише ние намѣрвами името му записано дору три пѣти за великитѣ му подвиги во лѣхесвидѣтелствованіето.

Благородитѣшата отрасл на тая прославена особа, младиѣт челебия, далеко надминал баща си в-опакитѣт вид на сѣка добродѣтел. Той са не мажил като баща си да свидѣтелствува за лѣжята, но мажил да докара тѣй щото лѣжата да свидѣтелствува за него. Не гледал като баща си да са не закачат ларцалитѣ на сиромаситѣ о жбитѣ му, ами гледал с-душнитѣ наедно и с-опинцитѣ им да ги налапва исцѣло. Но нашата приказка не е за чесебиѣт, ние щѣхме да кажем нѣщо за челебиѣката, и тѣй нека свършем поскоро за челебиѣт. Благодареніе на неговото голѣмо искуство сѣко нѣщо прѣз иглени уши да прѣкарва, та в-джоба си да го вкарва, той придоби богатство и слава твърдѣ голѣма.

Челебновата челебиѣчица, или нека кажем, кокона Друса, не задоволна от толиката слава на мажѣт си, искала йоще повече да го прослави. Тя сторила намѣреніе да иде на Хаджилѣк, хаджийка да стане за да възведе челебията йоще на една степен от благородство. Сторила казваи намѣреніе и изпълнила го, отишла на Хаджилѣк.

Чували са нашиѣт читатели общата за хаджитѣт поговорка, че отиват с-един дявол пак са вращат с-40. То ше каже че на хаджилѣк дяволитѣ сѣ твърдѣ бол. Това го свидѣтелствува и нашата Хаджи Друса. Много дяволи срѣняла тя и с-мнозина от тѣх са конущисала, но особено привлякѣл ѣ вниманіето едни от тѣх, който твърдѣ много доганял на челебията; тѣй като него бил черничѣк като глѣвня, сухичѣк като пастарма, щѣркокракичѣк като рѣчно Бабе (птица), и тѣй понахромвал с-едни крак. Но това което правяло тогози подобитѣт на челебията дявола да има вид повеличествен от него, били великолѣпнитѣ рога, които имал той, и салтанатията оная опанка която са влачала подирѣ му. Пази боже да види жена нѣщо което да ѣ ареса, и да не ѣ потегли сърцето да го има и тя! Нашата Хаджи Друса останали и очитѣ в-рогата на дявола и само това и мислила тя, как да стори да направи да сдобие мажѣт си с-този великолѣпен нажит, лишението на който за голѣм недостатѣк нему брояла тя. Нищо по силно от волята на жената, особено когато шейнето ѣ не срѣща нѣкоя голѣма мѣка в-испълненіето си; а каква мѣка за една ко-

кона да произведе другиму рога, особено на таквоз мѣсто дѣто има много таквиз заведениа дѣто само рогове са коват. Кокона Хаджи Друса не загуби врѣме, ни случан и таквизи едни рога измайсторила за челебията, дѣто и у дяволѣ-т да ги нема; седефли, казуват, били клонести и с-позлатени върхове.

Подир туй, не търпѣлива новата хаджийка един час по напред да занесе този многоцѣнен армаган на честитиѣ си челебия; не търпѣлив и челебиѣт да прие-ме този достойниѣ за него подарок дига са съ сичката свита на подлизницѣ си, които го придружават като не отемлема опаска, и отива да я посрѣшне чак от вѣн градѣ-т. С-първо здрависванѣе и челебийчицата на-кити на челебия челото с-онѣзи скопсони рога, които го толкоз разхубавиха, щото и сам баш-дяволѣ-т му завидѣ на приликата. И от яд и злоба тѣй са разихтѣ та са расфу-чѣ, той дявол, щото стихииѣ потрепераха, страшни вих-рушки са свиха та повѣяха, от ясно небе силен град са посипа, да но да струши на челебия рогата, да не за-сѣпват великолѣпнѣто на дялѣтиѣ; но на челебия ро-гата бѣха тѣй бѣки направени а тѣй му бѣха прилепнали, щото нищо не можѣ градѣ-т да ги повреди а само очука околнѣти и ги направи да помят додѣ бѣдѣт жюви, кога са срѣщали рогоносци хаджики.

Нѣмата жена. Нѣкой-си челоѣкъ имал една жена нѣма и живѣл съ неѣж много време честито и спокойно. Веднѣж той ѣж остави и отиде на пѣл, случва са в-то-ва време та са запала на тогоз челоѣкѣ кѣщата и жена му от годѣм страх що са уплашила прохортувала ненадѣйно. Когато челоѣкѣт са върнал от пѣтуванѣето си, излѣзла жена му да го посрѣшне и му рекла: бла-зѣ ми, мѣжо, аз прохортувах, че и нему было тѣврѣт драго. Но подир малко време сиромѣхѣт испитал и познал, че было зло нѣщо женскиѣт език; защото не са минувало веке ден да са не скара с-него макар за най-малко нѣщо тѣ. Заради това, когато един негов прѣтел го съжелявал за щетата, която му направил огѣнѣт, той му отговорил тѣй: не ми е, прѣтелю, жално, дѣто ми е изгорѣла кѣщата, а най-много ми е мѣчно, сѣдѣто жена ми прохортува а че в-никоя кѣща ма не свѣрта вече от нейниѣт хорти.

— Колко ли и въ България има таквизи нѣми жени, от които клети тѣ им мѣжѣ нѣмат никога рахат!

Видѣх одного и съгледах го че кога та срѣща на пѣтѣт, прѣструваса че не та познава, кѣлми са, свива си веждѣтиѣ, уж като че с-туй сѣ мѣчи да си докара на умѣт кога и кѣдѣ та е виждал, и ако са осѣти че ти го знаеш какѣв е бил отнапрѣд, тогаз рѣшително са отказва че не та е срѣщал ни виждал; варди са да му не поменѣт кой е и какѣв е бил баща му; ако го по-

питаш за братовѣт му сини какѣв прави; ще ти рече, хѣ ний сми малко роднина ама не го знаѣ. Казва че бобѣт му развалял стомахѣт, и прѣзѣт лук че не ще да го види, а не помни отпрѣди как го фѣдеше като свѣил.

Като върви в-пѣтѣт сяка че хората се него гледат, с-него са чудят и казват: виж Кир..... (а то хората не щѣт и да го знаѣт.) Като приказва иска да употрѣбѣва уж политични думи, ѣще и Славенски на които значе-нѣето не проумѣва. Напримѣр иска да каже *непрѣмѣнно* ще ида в-Букурѣш че казува *непрѣстѣнно* ще ида..... (Друго ѣще какѣв прави подир ще кажем.)

Не ми са чудни и дивни
Толкоз работи противни
Що виждам често и срѣщам,
Що мисля и ся осѣщам.
Чудно е само за мене
Туй журналистѣко явене:
Що е БРАНИТЕЛ с-дух бѣсен,
А СЪВѣТНИК-Т несѣсен!
Що е ТУРЦИЯ покрита,
А ЗОРНИЦАТА пробита!
Що е ПЧЕЛАТА със жѣло,
А пак ГАЙДАТА със ручѣло!

От вѣстника за женѣтиѣ.

— Женѣтиѣ сѣм като Априлско цѣвѣе: без причина плачѣт, и изведнѣж пак без причина са смѣят, и пак плачѣт, и пак са смѣят; затуй не вѣрвай на женѣтиѣ нито съзѣтиѣ им, нито смѣхѣт им.

„На мѣж кѣтѣтиѣ и на жена съзѣтиѣ дѣрво не изсушават“ казва една пословица.

От сичкѣтиѣ сѣществѣа жената е това което най вече любѣи, и което ся най вече любѣи.

Сърцето е *основата* и красѣжгѣлнѣиѣт камѣк на чело-ѣческата природа; а жената според сърцето си е мно-го по горѣи от мѣжѣтиѣ.

Женѣтиѣ сѣм родени на този свѣт за да нѣж обичат и да нѣж утѣшават; а ний за да ги обичаѣми и да ги за-криѣаѣми от сѣко прѣмѣждѣе.

Един мѣж може да са ядосва срѣщу жената, която го не обича вече, но пак са утѣшава; ама една жена прѣ-зрѣна и изоставена от мѣжѣт си, макар и да са не я-досва толкоз на яѣвѣ, но никога не може да са утѣши.

Женѣтиѣ изобѣщо сѣм милосерди; защото, когато мѣжѣт не дава осѣти срѣбротѣ си, жената прилага и сърцето си. Жената има това общо със ангелѣтиѣ, защото тѣзи които страдат на тоз свѣт при тѣх намѣрват обѣлечѣнѣе. Нема никоя скѣрбѣ, никоя тѣга на този свѣт, която да не умѣе жената да я ублажи и услѣди.

Въ Типографѣята на Стаѣа Даскалова.
Цариград-Пѣра срещу францѣзскѣиѣт Дѣорѣи.